

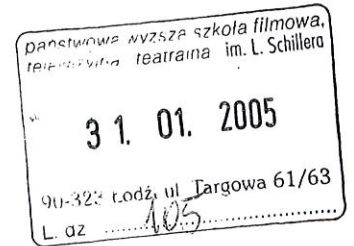
Łódź, dnia 26 stycznia 2005 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W ŁODZI
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź 7
tel. 683-11-00 (fax) 683-11-29 skr. poczt. 243

LLO-410-46-01/04

P/04/030

P a n
Jerzy **WOŹNIAK**
Rektor
Państwowej Wyższej Szkoły
Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej
w Łodzi

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (j. t. Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi (zwanej dalej „Uczelnią”), zaciąganie i spłatę zobowiązań, egzekwowanie należności oraz ewidencję i sprawozdawczość w zakresie państwowego długu publicznego w latach 2003-2004 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 grudnia 2004 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia sporządzanie przez Uczelnię sprawozdawczości w zakresie należności i zobowiązań oraz zaciągania i spłaty zobowiązań. Pozytywnie ocenia natomiast, ze stwierdzeniem jedynie nieznaczących uchybień, niemających zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność, stan oraz egzekwowanie należności.

1. Negatywna ocena dotycząca sprawozdawczości odnosi się do sporządzanych przez Uczelnię kwartalnych sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, a także kwartalnych sprawozdań „Rb-N” o stanie należności, za IV kwartał 2003 i II kwartał 2004 r. W sprawozdaniach Rb-Z nie wykazywano wszystkich bezspornych zobowiązań, a w sprawozdaniach Rb-N wszystkich bezspornych należności wynikających z ewidencji księgowej, których termin płatności dla dłużnika minął, a nie były one przedawnione ani umorzone. Obowiązek ten wynikał z przepisów § 8 pkt 4 i § 12 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie rodzajów i zasad sporządzania sprawozdań, w zakresie państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 148, poz. 1653), zwanego dalej „rozporządzeniem z dnia 10 grudnia 2001 r.”. Omawiane sprawozdania sporządzano na podstawie tylko jednego konta dla zobowiązań (konto 210 - rozrachunki z dostawcami) i jednego konta dla należności (konto 200 – rozrachunki z odbiorcami), nie uwzględniając innych rozrachunków (z tytułu niepodjętych płać, pozostałych rozrachunków z pracownikami i ze studentami oraz z tytułu niedoborów i szkód), dla których prowadzono odrębną ewidencję księgową. Ponadto wykazywano w nich zobowiązania i odpowiednio należności, których termin płatności nie minął na koniec okresu sprawozdawczego. I tak:

- w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartał 2003 r. - zawyżono kwotę zobowiązań wymagalnych o 19,3 tys. zł (o 0,4%), poprzez ujęcie w nich zobowiązań niewymagalnych w kwocie 25,6 tys. zł oraz nieuwzględnienie kwoty 6,3 tys. zł, w tym 6,2 tys. zł zapłaconych przez Uczelnię zobowiązań na dzień sporządzenia sprawozdania,
- w sprawozdaniu Rb-Z za II kwartał 2004 r. - zawyżono kwotę zobowiązań wymagalnych o 157,2 tys. zł, tj. o 3,8%, poprzez ujęcie w nich zobowiązań niewymagalnych (157,4 tys. zł) oraz nie wykazanie zgodnie z ewidencją księgową kwoty 200 zł (z tytułu niepodjętych płać).
- w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2003 r. - zawyżono kwotę należności wymagalnych o 189,2 tys. zł, tj. o 80,6%, poprzez ujęcie w nich należności niewymagalnych w wysokości 200,4 tys. zł oraz niewprowadzenie zgodnie z ewidencją księgową kwoty 11,2 tys. zł, stanowiącej zobowiązania z tytułu pozostałych rozrachunków z pracownikami, ze studentami oraz z tytułu niedoborów i szkód,

- w sprawozdaniu Rb-N za II kwartał 2004 r. - zaniżono kwotę należności wymagalnych o 85 tys. zł, tj. o 149,4%, poprzez wykazanie w nim należności niewymagalnych w kwocie 1 tys. zł oraz nie ujęcie zgodnie z ewidencją księgową należności wymagalnych w kwocie 86 tys. zł, zaewidencjonowanych na ww. kontach.

Stosownie do postanowień § 1 ust. 2 pkt 3 i § 6 ust. 1 rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2001 r., dane dotyczące zadłużenia jednostek wykazuje się wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego, tj. ostatniego dnia pierwszego, drugiego, trzeciego lub czwartego kwartału kalendarzowego.

Sprawozdania Rb-Z i Rb-N za IV kwartał 2003 r. podpisane zostały przez dyrektora administracyjnego Janisława Baranowskiego i zastępcę dyrektora ds. ekonomicznych - gł. księgowego Krystynę Barańską, a za II kwartał 2004r. przez zastępcę dyrektora administracyjnego ds. technicznych Józefa Koperę i zastępcę głównego księgowego Waldemara Bandela.

W wyjaśnieniach złożonych przez Pana Rektora oraz przez W. Bandela i J. Baranowskiego potwierdzono, iż kwot ujmowanych w sprawozdaniach nie analizowano w aspekcie terminów płatności i wymagalności, a sprawozdania sporządzano na podstawie ewidencji konta 200 i 210. Ponadto Pan Rektor wraz z dyrektorem administracyjnym stwierdzili, iż *„pozostałe rozrachunki traktujemy jako rozrachunki wewnętrzne, które nie mają wpływu na dług publiczny budżetu państwa”*. Natomiast W. Bandel podał, że należności zaewidencjonowane na innych kontach rozrachunków *„są należnościami wewnętrznymi pomiędzy Uczelnią pracownikami, czy też studentami. (..) Uwzględnienie ich w sprawozdaniu powodowałoby podwyższenie stanu należności”*. Krystyna Barańska w wyjaśnieniach m.in. potwierdziła wykazywanie w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-N kwot bez sprawdzania ich terminów płatności.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego stanowiska, gdyż jak już wspomniano wyżej - wg § 8 pkt 4 i § 12 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2001 r., w sprawozdaniach Rb-Z - jako zobowiązania wymagalne i odpowiednio w sprawozdaniach Rb-N jako należności wymagalne, wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania/należności wynikające z ewidencji księgowej, których termin płatności minął, a nie są przedawnione ani umorzone.

Zgodnie z art. 6 pkt 6 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.), zwanej dalej „ufp”, finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich

rozdysponowaniem, a w szczególności – m.in. zarządzanie długiem publicznym. W myśl postanowienia art. 15 ust. 1 ufp, jednostki sektora finansów publicznych sporządzają sprawozdania z wykonania procesów, o których mowa w art. 6, zwane dalej „sprawozdaniami budżetowymi”. Według § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 10 grudnia 2001 r. jednostki sporządzają następujące sprawozdania: 1) Rb-Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań, 2) Rb-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności.

Stosownie do postanowień art. 138 ust. 1 pkt 14 ufp, wykazanie w sprawozdaniach budżetowych danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

2. Zobowiązania wymagalne Uczelni wynosiły na koniec 2003 r. wynosiły 4.346 tys. zł. Na koniec I półrocza 2004 r. zmniejszyły się one do 4.005 tys. zł (o 7,8%). Niemal w całości zobowiązania te były skutkiem nieuregulowania płatności wobec wykonawcy zadania inwestycyjnego firmy MITEX S.A. w Kielcach, wynoszących na koniec 2003 roku 4.340 tys. zł i 3.996 tys. zł na dzień 30 czerwca 2004 r., tj. odpowiednio 99,9% oraz 99,8% stanu zobowiązań wymagalnych.

Poprzedni Rektor Uczelni Pan Henryk Kluba wystąpił w dniu 1 lutego 1999 r. do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Kultury i Sztuki Jacka Weissa - o wyrażenie zgody na kontynuowanie zadania inwestycyjnego, na które Uczelnia otrzymała pozwolenie w 1985 r. (w 1993 r. zadanie to zostało zawieszona przez Ministerstwo Kultury z powodu braku w resorcie środków finansowych). W dniu 9 lutego 1999 r. Uczelnia otrzymała z Ministerstwa Kultury zgodę na kontynuowanie i zmianę zakresu zadania inwestycyjnego – „Rozbudowa bazy dydaktycznej Uczelni”. W powyższych pismach nie wskazano kosztów planowanej inwestycji oraz źródeł ich sfinansowania, poza zapisem w piśmie byłego Rektora, iż *„część środków na realizację tego projektu jesteście w stanie pokryć z własnych dochodów”*.

Senat Uczelni (7 maja 1998 r.) upoważnił Rektora do podjęcia działań związanych z budową nowego kompleksu studyjnego. Rektor H. Kluba poinformował Senat (16 marca 2000 r.), że *„aktualnie uczelnia posiada na ten cel środki w wysokości 400 tys. zł. Całość tej inwestycji to koszt w granicach 10 mln zł. Zamierzamy ogłosić przetarg na wykonawcę inwestycji. Dalszych środków należy oczekiwać z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz KBN. Istnieje realna możliwość aby stan surowy obiektu powstał w okresie 1 roku. Jeżeli nie będzie środków finansowych to nasze zamierzenie nie będzie realizowane.”*

Pomimo braku udokumentowanych źródeł finansowania inwestycji, Rektor H. Kluba i dyrektor administracyjny Józef Kopera podpisali 27 listopada 2000 r. umowę, z wyłonioną w drodze przetargu firmą MITEX S.A. na wykonanie prac budowlanych inwestycji pn. „Budowa hal zdjęciowych i laboratorium analiz audiowizualnych nowych technik i technologii”, na kwotę netto 7.941 tys. zł (bez podatku VAT), z terminem realizacji do 30 września 2002 r. Dwoma aneksami przedłużono termin realizacji zadania do 15 maja 2003 r. i zwiększono jego wartość o 1.588 tys. zł, tj. do kwoty 9.529 tys. zł (bez podatku VAT). Pierwszy aneks z dnia 6 lutego 2002 r. (podpisany przez H. Klubę i J. Koperę) podwyższał wartość zadania o kwotę 145 tys. zł, natomiast drugi z dnia 31 października 2002 r. (podpisany przez Pana Rektora i J. Koperę) o kwotę 1.443 tys. zł. Wartość zafakturowanych prac przez MITEX S.A. wynosiła 10.635 tys. zł (brutto – z podatkiem VAT). Uczelnia przejęła od wykonawcy obiekt budowlany protokołem końcowym z 6 czerwca 2003 r., a decyzją Nr 793/03 z 8 września 2003 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Łodzi otrzymała pozwolenie na jego użytkowanie. Stan zobowiązań Uczelni wobec wykonawcy inwestycji na dzień 31 października 2002 r. (tj. na dzień podpisania przez Pana Rektora i J. Koperę aneksu do umowy z MITEX S.A.) wynosił 3.894 tys. zł, a ponadto z tytułu nieterminowego regulowania tych zobowiązań Uczelnia zapłaciła w 2002 r. odsetki w wysokości 186 tys. zł.

W złożonym wyjaśnieniu podał Pan Rektor m.in., że zwiększenie wartości robót spowodowane było wprowadzeniem zmian poprawiających *„warunki akustyczne, funkcjonalne i estetyczne, w miarę pojawiania się na rynku nowych materiałów i technologii (...) uznaliśmy, że lepiej dokonać zmian w trakcie budowy, niż wybudować obiekt, który za kilka lat trzeba będzie modernizować i ponieść jeszcze większe koszty”*.

Najwyższa Izba Kontroli, nie kwestionując przedstawionych przez Pana Rektora argumentów, stwierdza że nie mogą one stanowić uzasadnienia dla zaciągania zobowiązań, które skutkują uszczupleniem środków publicznych wskutek zapłaty odsetek. Zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1991 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej uczelni (Dz. U. Nr 84, poz. 380 ze zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie gospodarki finansowej uczelni”:

- inwestycje budowlane uczelni zatwierdzone przez właściwego ministra, są finansowane lub dofinansowywane z dotacji budżetowej, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 ze zm.),

- uczelnia może realizować inne inwestycje niż w ust. 1, w tym także budowlane, pod warunkiem zapewnienia pełnego pokrycia finansowego ze środków własnych. Uczelnia może również realizować inwestycje wspólnie z innymi jednostkami organizacyjnymi,
- inwestycje uczelni związane z potrzebami badań naukowych lub prac badawczo-rozwojowych mogą być finansowane z dotacji budżetowej, przyznanej zgodnie z odrębnymi przepisami, oraz z innych źródeł.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizowanie przez Uczelnię inwestycji bez udokumentowanego zabezpieczenia zewnętrznych źródeł jej finansowania, przy braku odpowiednich środków własnych na sfinansowanie tego zadania. Uczelnia zainwestowała w omawiane przedsięwzięcie środki własne w wysokości 350 tys. zł dopiero w I półroczu 2004 r.

Rektor H. Kluba, na posiedzeniach Senatu w dniach: 14 grudnia 2000 r., 1 marca i 4 października 2001 r., informował o zmniejszonej dla Uczelni dotacji budżetowej na 2001 r. o ponad 700 tys. zł. Pomimo braku środków finansowych, Uczelnia kontynuowała rozpoczętą inwestycję, a wartość zafakturowanych robót w latach 2001 i 2002 przewyższała zainwestowane środki finansowe odpowiednio o 1.996 tys. zł i o 3.453 tys. zł, w wyniku czego powstały zobowiązania wymagalne, które na koniec 2002 r. wynosiły 4.944 tys. zł.

W wyjaśnieniach ówczesnego dyrektora administracyjnego Józefa Kopy (pełniącego tę funkcję w latach 1999 - 31 września 2002 r.) i potwierdzonych przez Rektora Henryka Klubę, podano m.in., iż rozpoczynając inwestycję zakładano, że będzie ona finansowana z dwóch źródeł - Ministerstwa Kultury i Komitetu Badań Naukowych (KBN), uzasadniając to założenie następująco: *„Termin rozpoczęcia inwestycji nie był przypadkowy. Dobiały końca inwestycje realizowane w innych uczelniach artystycznych i nasza inwestycja miała być priorytetowa, co powinno skutkować znacznymi kwotami na finansowanie – do 50% środków, jakie na ten cel posiadało Ministerstwo. Zakładaliśmy więc, że w latach 2000 – 2001 możemy otrzymać z Ministerstwa Kultury ok. 6-8 mln zł. Mieliliśmy również złożony wniosek do KBN o dofinansowanie inwestycji na kwotę 6 mln zł. (..). Brak zaangażowania środków własnych wynikał tylko i wyłącznie z ich braku. W roku 2001 przyznany Uczelni budżet został w samym końcu roku zmniejszony o przeszło 700 tys. zł. Zmniejszenie to skutkowało również w latach następnych”*.

W świetle powyższych ustaleń Najwyższa Izba Kontroli zauważa, iż były to zatem środki finansowe „zakładane”, a nie „potwierdzone w sposób udokumentowany”.

W latach 2000–2001 Uczelnia wnioskowała do Ministerstwa Kultury o dotacje na kwotę 4.030 tys. zł, a otrzymała 1.400 tys. zł. W latach 2002 i 2003 wnioskowała o kwotę 6.000 tys. zł, a uzyskała 3.600 tys. zł.

Uczelnia w kontrolowanym okresie informowała Ministerstwo Kultury o zadłużeniu na rzecz wykonawcy inwestycji, w tym m.in. pismem z 10 kwietnia 2003 r. o zobowiązaniach w wysokości 5 mln zł, z zaznaczeniem iż w chwili oddania inwestycji wzrosną one o dalsze 2 mln zł.

W IV kwartale 2003 r. Uczelnia otrzymała dotację w wysokości 3.000 tys. zł z Ministerstwa Nauki i Informatyzacji na bieżącą realizację inwestycji, przy pierwszym wniosku (złożonym 16 czerwca 2000 r.) na kwotę 6.000 tys. zł.

W złożonych wyjaśnieniach podał Pan, jako przyczynę powstania zobowiązań wymagalnych, *„zmniejszenie w stosunku do planu (szczególnie w latach 2001–2002) środków inwestycyjnych z Ministerstwa Kultury oraz nie otrzymanie zapowiadanych środków z Komitetu Badań Naukowych (późniejsze Ministerstwo Nauki i Informatyzacji)”*.

W podpisanej przez Uczelnię umowie z MITEK S.A. na wykonanie inwestycji, określono zasady naliczania odsetek (z tytułu opóźnień w regulowaniu faktur tj. w ciągu 21 dni od daty ich doręczenia do siedziby zamawiającego) do zadłużenia w wysokości 4 mln zł - według stawki procentowej równej stawce WIBOR z ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc naliczania odsetek. W przypadku przekroczenia ww. kwoty zadłużenia, odsetki miały być naliczane według stawki ustawowej. Aneksami do ww. umowy z dnia 31 października 2002 r. dokonano zmiany tych zasad, ustalając że od zadłużenia przekraczającego 4 mln zł odsetki będą naliczane według stawki procentowej równej stawce 1-miesięcznemu WIBOR plus 1,5% oraz określono maksymalny okres zadłużenia do 31 grudnia 2007 r. (po tej dacie odsetki naliczane miały być według stawki ustawowej).

Jak już wyżej wspomniano, nieterminowe regulowanie przez Uczelnię zobowiązań wynikających z zawartej umowy wobec firmy MITEK S.A., spowodowało naliczanie odsetek za zwłokę. Od początku budowy inwestycji naliczone i zapłacone przez Uczelnię odsetki wobec MITEK S.A. wyniosły 736 tys. zł, w tym w okresie 2003 – I półrocze 2004 r. 551 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli dostrzega podejmowane przez Uczelnię działania zmierzające do pozyskania środków finansowych na kontynuowanie inwestycji i spłatę zobowiązań, w tym m.in.: pisma do Ministra Kultury, Ministra Finansów, Komitetu Badań Naukowych,

Premiera RP, a także podpisanie 26 marca 2003 r. ugody z MITEK S.A, w której ustalono termin spłaty zobowiązań do 31 grudnia 2007 r.

Dopuszczenie jednakże do zwłoki w regulowaniu zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych, powodującej uszczuplenie środków publicznych wskutek zapłaty odsetek za opóźnienie w zapłacie, stosownie do art. 138 ust. 1 pkt 11 ustawy o finansach publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

3. Kontrola prawidłowości naliczania odsetek wykazała, że Uczelnia nie sprawdzała wszystkich wystawionych przez MITEK S.A. not odsetkowych. W dwóch przypadkach (z ogółem 19), wystawiający zastosował błędne stawki WIBOR, zawyżając odsetki zapłacone przez Uczelnię o 503 zł, skorygowane notą w trakcie trwania kontroli.
4. Stosownie do postanowień art. 29 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 ze zm.) Senat uchwalił plany rzeczowo-finansowe na 2003 i 2004 rok. Uczelnia nie dokonywała zmian w planie rzeczowo-finansowym na 2003 r., pomimo osiągnięcia przychodów wyższych niż pierwotnie wykazano, do czego zobowiązywał przepis art. 33 ust. 4 ufp. Plan przychodów na 2003 r. wynosił 17.602 tys. zł, a przychody zrealizowane wyniosły 18.289 tys. zł, tj. o 3,9% więcej od wielkości planowanej.

Dyrektor administracyjny Janisław Baranowski i główny księgowy Krystyna Barańska wyjaśnili, iż *„uczelnia przygotowuje plan rzeczowo-finansowy na formularzach przysyłanych corocznie przez Ministerstwo Kultury. Jest to plan kosztowy. W planie nie uwzględniamy wydatków tylko koszty. Dotacja dla naszej uczelni jest wydatkiem budżetu i ujmowana jest w planie wydatków Ministerstwa Kultury”*.

Stosownie do art. 33 ust. 1 ufp, jednostki będące państwowymi osobami prawnymi, a zaliczane do sektora finansów publicznych, sporządzają plany finansowe zgodnie z przepisami stanowiącymi podstawę ich utworzenia, z uwzględnieniem przepisów tej ustawy. Przepis art. 33 ust. 4 ufp stanowi, iż w przypadku osiągnięcia przychodów wyższych niż ujęte w planie finansowym, państwowe osoby prawne, o których mowa w ust. 1, dokonują odpowiednich zmian w planie wydatków.

Ponadto w 2003 r. Uczelnia nie przestrzegła postanowienia wynikającego z art. 29 ust. 6 ufp, iż jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do wysokości wynikającej z planu wydatków jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia oraz o obligatoryjne wpłaty płatnika.

W 2003 r. zostały zaciągnięte zobowiązania w kwocie 8.242 tys. zł, przekraczające wielkość określoną w planie rzeczowo – finansowym, pomniejszoną o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia oraz obligatoryjne wpłaty płatnika, o 282 tys. zł, tj. o 3,5%.

W wyjaśnieniach złożonych przez Pana Rektora i głównego księgowego, odnosząc się do stanu zobowiązań Uczelni na koniec 2003 r. podano m.in., że przekroczenie to „*związane było z zapewnieniem Ministerstwa Nauki i Informatyzacji o przyznaniu dotacji w wys. 3.000 tys. zł na finansowanie inwestycji (...)*”.

Zgodnie z art. 28a ufp kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej. Stosownie do postanowienia § 2 pkt 4 i 12 zarządzenia nr 10/2002 Rektora z dnia 12 września 2002 r. „*do kompetencji rektora m.in. należy: (...) prowadzenie polityki osobowej i finansowej uczelni, a w szczególności założeń finansowych związanych z inwestycjami (...) rektor sprawuje nadzór funkcjonalny nad (...) kwesturą w zakresie polityki finansowej*”.

5. Stan należności wymagalnych na 31 grudnia 2003 r. wynosił 45,6 tys. zł i wzrósł na 30 czerwca 2004 r. do 141,9 tys. zł. Były to głównie należności od pracowników z tytułu nierozliczonych zaliczek i nie miały bezpośredniego wpływu na sytuację płatniczą Uczelni. Windykacja należności Uczelni, w ocenie NIK, prowadzona była prawidłowo.
6. Poza bieżącą kontrolą, dokonywaną przez służby księgowe, nie były prowadzone wewnętrzne kontrole w zakresie prawidłowego zaciągania i obsługi zobowiązań, egzekwowania należności i zgodności sporządzanych sprawozdań z prowadzoną ewidencją księgową. Nie zostały również ustalone, w formie pisemnej, procedury kontroli oraz procedury przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych, do czego zobowiązywał kierownika jednostki przepis art. 35a ust. 3 ufp.

W złożonych wyjaśnieniach podał Pan Rektor, że kontrola prowadzona jest corocznie przez biegłego rewidenta, bilans przedstawiany jest Senackiej Komisji ds. Produkcji i Filmów, a następnie zatwierdzany przez Senat i przekazywany do Ministerstwa Kultury oraz iż służby księgowe wykonywały kontrolę bieżącą i realizowały przyjętą kolejność regulowania zobowiązań.

W ocenie NIK, przedstawione działania nie usprawiedliwiają braku realizacji obowiązku ustalenia procedur kontroli finansowej, ustalonego w art. 35 a ust. 3 ufp.

7. Uczelnia nie przestrzegała postanowień § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1991 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej uczelni (Dz.U. Nr 84, poz. 380 ze zm.), stanowiącego m.in., że „centralizowane odpisy amortyzacyjne są odprowadzane na rachunek właściwego ministerstwa w terminie do 15 dnia miesiąca kończącego

kwartał”. Odpisy amortyzacyjne w wysokości 1% od środków trwałych Uczelnia zaewidencjonowała w dniach: 1 sierpnia i 31 grudnia za rok 2003 r. oraz 31 sierpnia za I i II kwartał 2004 r. W dniu 20 września 2004 r. przekazano na scentralizowany rachunek Ministerstwa Kultury odpisy amortyzacyjne w wysokości 2.811 zł. Kwota ta, nie wykazana w ewidencji na dzień sporządzania sprawozdania Rb-Z (30 czerwca 2004 r.), nie została ujęta w tym sprawozdaniu jako zobowiązanie wymagalne.

Według wyjaśnień głównego księgowego Uczelni „stawka odpisów amortyzacyjnych stanowi tak małą kwotę (5.491 zł w 2003 r.), iż odprowadzamy ją raz na półrocze. Ministerstwo Kultury nie wносиło uwag. Co do rzetelności prowadzonej w naszej Uczelni rachunkowości corocznie podczas badania bilansu wypowiada się biegły rewident, który stwierdza, że nasze sprawozdania finansowe sporządzane jest we wszystkich aspektach, zgodnie z określonymi zasadami o ustawie rachunkowości na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych. Jest ono zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa i przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny działalności gospodarczej, majątkowej i finansowej naszej jednostki”. Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego stanowiska, ponieważ stosownie do postanowień art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz. U z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone na bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzanie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- rzetelne i zgodne z ewidencją księgową sporządzanie sprawozdań Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji,
- zaciąganie zobowiązań do wysokości udokumentowanych środków finansowych,
- urealnianie planu rzeczowo-finansowego stosownie do zmian w przychodach,
- wprowadzenie procedur kontroli wewnętrznej zgodnie z dyspozycją art. 35a ust. 3 ufp,
- bieżące ewidencjonowanie odpisów amortyzacyjnych, odprowadzanych na scentralizowany rachunek Ministerstwa Kultury.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Rektora w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.
mgr Stanisław Wrona
WICEDYREKTOR

MRS/JB